

Abonamente:

Pe un an	—	—	—	300 Lei
Pentru sprijinitori	—	—	—	1500 "
Pentru instituții și autorități	—	—	—	2000 "

GRANITA

Spre o
„România Nouă”

Indiscutabil, deficiența organizației noastre de stat, slabă copie a modelelor occidentale, se datorește stadiului de cultură și civilizație mult subțel cel occidental. Ca de altfel și exasperantei nepregătiri economice-sociale.

Deci reforma statului, acest ideal național al unei însemnate fracțiuni din generația noastră la ce revine în fond?

La ridicarea cu mult, a statului de cultură și civilizație, la pregătirea noastră economico-socială. La formarea „omului nou”. Căci numai cu un „om nou” putem avea un „stat nou”.

E pregătită generația nouă, pentru o atare reformă? Nu. O Românie nouă, în locul celei vechi, mult mai principal e construirea „României Noi” decât surparea celei vechi. Ori, generația de azi, e mai mult o generație protestară, distructivă. Nu o generație constructivă. Și nu aceasta trebuie să fie „omul nou”. În „România aceea nouă”, cetățeanul trebuie să aibă educația economico-socială.

Ce pregătire economico-socială, dovedește tânără generație, când manifestă în viața economică, timiditate, lipsă de inițiativă și pregătire? În organizarea și redresarea instituțiilor și întreprinderilor economice, tineretul român este cu desăvârșire absent. În timp ce plaga funcționarismului, se întinde tot mai mult, tineretul român îi repugnă ocupațiile economice, industriale și comerciale. Se cunosc asociații și întreprinderi tineresti de terorism, de pretinse inovații și reforme sociale, sportive, chiar și culturale. N'am auzit însă, de vreo asociație și pînerească, economică, industrială, comercială. E plin văzduhul de vaez. Teles cohortelor de solicitanți la bugetul statului, la o viață parasitară și înăbușire și deformare a oricărei personalități. N'a auzit nimeni, vreun intelectual care să se fi apucat de agricultură, de comerț, de industrie, pornind evident, cu reduse resurse și pe cont propriu.

Cum mai poate fi vorba, astfel, de o cucerire, redresare și amplificare a economiei noastre?

Căci, ceiace vrea tineretul român, cucerirea vieții economice, prin brutala excludere și supunere a elementului minoritar, dacă ar fi posibilă, n'ar fi de un real folos statului, nici de lungă durată și cu atât mai mult nu-i calea „unui stat nou”, a visatei „României de Măine”.

A. S.

Congresul...

doctrinarilor!

La București, în sala Savoy, s'a ținut Sâmbătă și Duminică, mult așteptatul congres al internațional-tărăniștilor de sub oblăduirea dascălului agramat dela Topoloveni.

Frământările din ultimul timp precum și spectrul unei opoziții îndelungate, a determinat în partidul mihalachist, o învârtire de macaz, care a plimbat doctrina dela extrema stînga — nu e încă anul de când salutul cu pumnul și contigentele doctrinare cu marxismul erau la modă între național-tărăniști — spre o politică oareșcum de dreapta.

Aceasta n'a fost pe placul câtorva și au încercat răsturnarea d-lui Mihalache. Fără efect însă, fiindcă sfinxul dela Bădăcin se menține în aceiaș rezervă, iar „centriștii” — Costăchescu et comp — n'au fost socotiți capabili să ia conducerea partidului.

... Ne-aducem aminte că acum nouă ani — toamna 1928 — partidul național-tărănist, a fost adus la putere de Majestatea Sa Strada și Poporul. Ne mai aducem aminte și nădejdiile — valorile de nădejdi — pe care o țară întreaga și-le-a legat de guvernarea acestui partid. Deziluziile n'au întârziat.

Ce-a făcut acest partid pentru țărani? Scrisorile d-lui Jean Mihalache, dascăl dela țară imbrăcat în frac? Cu acestea însă țăraniștii înglodat în datorii a rămas. Căci, economiștii partidului național-tărănist, n'au fost în stare nici măcar să creieze o bună lege a conversiunii datorii agricole.

Inarmarea țării? Dar care partid politic, dacă nu cel național-tărănesc, a fost patronul grozavei porcării Skoda?

Acum, acest partid care n'a făcut nimic efectiv pentru prosperitatea țării, nădăjduiește să guverneze iar;

De ce? Au dovedit că sunt capabili de așa ceva? Atunci?

Țara, mai conștientă acum decât în 1928, îi va ști însă înlătura.

Gheorghe Voicu

Moartea profesorului Dr. Paul Anghel

La Iași, a încetat din viață, cunoscutul medic și profesor universitar Dr. Paul Anghel, șeful clinicii I chirurgicale al spitalului Sf. Spiridon.

Profesorul Anghel a fost frate cu deunctul poet Dimitrie Anghel.

Omul și fapta

Valoarea unui om judeca după faptele sale. Și sunt foarte puțini acei oameni, care având posibilitatea de a săvârși o faptă bună, o și fac.

Iată, însă, dintre oamenii de bine ai Aradului unul se desprinde și ne păsește. Alte îndatoriri îl cheamă departe de locul unde, în cei câțiva ani dela venirea sa, a semănat numai bine.

Și cei care îl vor regreta vor fi aceea față de care solitudinea sa nu a cunoscut margini: ucenicii și muncitorii fabricii „Astra”.

În persoana fostului director al fabricii „Astra” sunt imbrăcați: europeanul, muncitorul și omul de caracter.

Binele pe care D-sa l-a făcut se răsfrînge luminos asupra tuturor acelor care au înțeles să-i vină în ajutor în greaua misiune ce avea de îndeplinit.

Cei ce cunosc starea de lucruri din fabrică dinainte de venirea inginerului Șapira, își pot da seama de ceea ce a realizat el în numai câțiva ani.

Spațiul nu ne permite să înșirăm aici toate înfăptuirile sale, dar un gest pe care l-a făcut înainte de a se despărți de cei pe care i-a avut sub ocrotirea sa, ni-l va situa în lumina pe care o merită.

Fabrica „Astra” a fost vîndută, și la data de 1 Aprilie vechea direcție a părăsit postul de comandă, dînd locul nouilor veniți.

Fostul dirigiuitor al gestiunii acestei mari întreprinderi și-a luat rămas bun dela muncitori și în special, dela ucenicii de o manieră cu totul aparte.

Într-o dupămasă ucenicii au fost adunați în sala de cursuri unde domnul Emanoil Șapira a venit să le împartă premiile câștigate de ei și de unii muncitori la concursurile la care secția sportivă luase parte.

Medaliile ce s'au împărțit au fost: cele pentru premiul I de aur, — cele pentru premiul II, de argint, — iar cele pentru premiul trei de bronz.

După ce aceste medalii au fost distribuite meritușilor, domnul E. Șapira a ținut o scurtă cuvîntare, prin care își exprima regretul că se desparte de dragii lui ucenici, despărțire, de altfel, numai materială, întrucît gîndul său îi va purta veșnic cu el.

Domnii ingineri Ionescu și Cărpinișan, vădit emoționați, au mulțumit fostului director al fabricii pentru deplina înțelegere arătată față de rostul și necesitățile unei școli de ucenici.

Apoi, dl. E. Șapira se adresează din nou copiilor, spunându-le că înainte de a pleca s'a gîndit să le dea și el o medalie, e drept numai ca premiul al doilea, dar care le va fi cu ceva mai utilă decât celelalte primite: și astfel toți cei peste o sută de ucenici au primit din partea fostului lor părinte sufletesc câte o sută de lei și sfatul de a nu-i întrebuința pe prostii.

Și simplu, ca un om ce nu a făcut

nimic excepțional, dl. Emanoil Șapira, care prin gestul său se plasează în rândul oamenilor de inimă, a părăsit școala construită de D-sa din dragoste pentru muncitorul român de mîine.

Nenea „Iancu”
la Arad

D. Ion Brezeanu, neîntrecutul interpret al cetățeanului turmentat din „Scrisoarea Pierdută” al Țăranului baron din piesa cu acelaș nume a lui Holberg, a lui Shylock de Shakespeare etc, interpetează în Arad, Duminică 11 Aprilie la Teatrul Comunal, puternica dramă „Năpasta” și comedia „Conu Leonida față cu reacțiunea” ambele de Caragiale.

Este, desigur, pentru noi, un prilej rar, pe care poate nu-l vom mai întâlni niciodată, de-a vedea în două roluri — Ion Nebunul și Conu Leonida — pe interpetul ideal al teatrului lui Caragiale.

D. Ion Brezeanu actor născut cu scînteia divină a geniului actoricesc, trece cu o ușurință uimitoare dela comedie la dramă, reliefînd întotdeauna și în orice rol, sufletul omenesc, cu toate ciudățeniile lui.

În sărăcia vieții teatrale de provincie, unde suntem condamnați să înghitim producțiile bulevardiere regisate de impresarii veroși cari ne oferă în surle și tobe nenumărați birlici, cu subiecte ce nu odată frizează dacă nu morala, dar bunul simț, interpretarea lui „Nenea Iancu” este un regal artistic dela care a lipsi este echivalent cu a desconsidera geniul românesc, fericit împreună în reprezentația de Duminică seara: teatrul nemuritorului Caragiale în interpretare nemuritorului Ion Brezeanu.

gh. v.

Depozit de arme și munițiuni
într'un cimitir

La Brașov, într'un cimitir reformat, s'a descoperit un întreg arsenal militar compus din puști, baionete, o mitralieră, grenade mîna, o bandă pentru mitralieră cu 150 cartușe și 130 cartușiere încărcate. Tot materialul e în bună stare. Puștile sunt de diverse mărci și aproape noi.

Reînscrierea studenților se
va face numai pînă la 30
Aprilie

Ministerul educației naționale a trimis, eri d. a., o telegramă tuturor rectorilor universităților și școlilor de învățămînt superior prin care le pune în vedere că reînscrierea studenților se va putea face cel mai tîrziu la 30 Aprilie.

După data de mai sus, studenții cari nu vor fi semnat angajamentele de onoare vor fi exmatriculați.

Dumineca O cabană pentru turiștii

Fericirea creștină

Toți oamenii vreau să fie fericiți. Toți doresc fericirea și alegă după ea ca după cel mai frumos soare al vieții. De dimineața până seara și din tinerețe până la bătrânețe omul muncește din răspuțeri și luptă neodihnit ca să ajungă stăpân pe bunul fericirii.

Totuși dacă am putea întreba pe toți oamenii și pe fiecare om în parte, să ne spună dacă au atins fericirea, foarte puțini ar fi aceia cari ar răspunde cu mâna pe inimă că într'adevăr sunt fericiți.

Din faptul aceasta, că adică toți oamenii vreau să fie fericiți și nu sunt, urmează marele adevăr, că taina fericirii nu stă în mâna omului, ci mai presus de el. Dacă fericirea ar sta în puterea omului, toți oamenii ar fi fericiți, căci toți doresc și vreau și luptă ca să fie fericiți. Și nu sunt. Ba se întâmplă tocmai contrarul, că întâlnim în viața oameni cari după toate judecățile și socotelile noastre ar trebui să fie fericiți și nu sunt, — cum sunt atâția bogați lacomi și nemilostivi, — și sunt oameni, săraci, cari după judecata lumii ar trebui să fie foarte nenorociți, și de fapt ei sunt fericiți și împăcați cu soarta încât și pe fața lor se poate ceti bucuria de a trăi. Așa că fericirea nu e legată de bunătața materială, cum nu e legată de sărăcie și nu stă în ceea ce ai, ci în ceea ce ești.

De altă parte este constatat că ceea ce apropie mai mult viața de fericire este dragostea. Sf. evangelist Ioan, căutând un cuvânt care să cuprindă mai bine ființa lui Dumnezeu, a spus că Dumnezeu este dragoste. Deci cine se apropie mai mult de Dumnezeu, acela se apropie mai mult de fericire. Căci fericirea nu stă în puterea omului, ci în mâna și în puterea lui Dumnezeu.

Legile lui Dumnezeu sunt legile fericirii noastre și cine le păzește cu sfințenie, acela gustă mai mult din miera fericirii.

Cel ce a descoperit oamenilor tainele adevăratei fericiri, ca și toate căile mântuirii, este Mântuitorul Iisus Hristos. Din tot ce a vorbit El despre fericire se desprinde învățătura, că fericirea nu este un bun pământesc și mai ales nu se cuprinde în bunuri pământesti.

Fericirea este un bun ceresc, o stare sufletească ce se dobândește pe căi cu mult mai ușoare, de cum și le închipue omul. După evanghelia creștină, sunt fericiți cei săraci fiind mai feriți de primejdiiile grozave pe cari le ascunde averea; sunt fericiți cei ce plâng, căci suferința mângăie, sfințește și întărește sufletul; sunt fericiți cei blânzi, fiindcă nici uriașii, nici războinicii, nici criminalii nu moștenesc pământul prin urmașii lor, ci se binecuvintează numai oamenii buni și blânzi; sunt fericiți cei milostivi, căci ei sunt iubiți și de oameni și de Dumnezeu; sunt fericiți cei cu inimă curată, căci aceia au în ei Duhul lui Dumnezeu și vor vedea pe Dumnezeu; sunt fericiți făcătorii de pace, căci aceștia sunt fiii lui Dumnezeu; sunt fericiți cei prigoniți, cei nedreptățiți și ocărăți, ca și Iisus cu apostolii și prorocii Lui, că aceia vor avea răsplată în certuri. Iată isvoarele fericirii creștine.

Adevărata fericire nu are nimic lămurit și omenesc în ea. Fericirea este un dar ceresc, un bun sufletească ce stă cu prisosință la îndemâna oricui trăiește după profețiile sfintei Evanghelii.

Fericirea este una din marile făgăduințe ale Mântuitorului nostru Hristos, făcută tuturor bunilor săi învațatei și urmași, când le-a grăit:

Fericiți sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și îl păzesc pe el.
Visarion

O nouă revistă „Idea”

La 16 Aprilie crt. va apărea la Cluj o nouă revistă, „Idea”, a binecunoscutului ziarist și publicist ardelean Sever Stoica, autorul mai multor volume politice cari au provocat un interes deosebit în toate cercurile.

Taxarea mărfurilor expediate din regiunea Moșilor

În conformitate cu aprobarea direcțiunii generale a căilor ferate, tariful No. 82, ce se aplică pentru mărfurile expediate din regiunea Moșilor, ce expirase la 31 Martie 1937, s'a prelungit pe un an, adică până la 31 Martie 1938 inclusiv.

Realizări în județul Arad

În ședința consiliului județean d-l Prefect Dr. IOAN GROZA a făcut următoarea dare de seamă asupra activității administrative a județului Arad.

Urmare din numărul trecut.

I. Școli. a) Noi construite: 33 de școli și anume în comunele:

Zădărlac, Bănești, Țarmure, Colonia Adea, Ignești, Prăjești, Neagra, Berindia, Groși Hălmăgiu, Bărsa, Radna, Rostoci, Bocsig, Colonia Andrei Șaguna, Mermestii, Selejani, Iosaș, Miniș, Dezna, Toc, Slatina de Mureș, Moroda, Zăbrani, Păiușeni, Vânători, Vârșand, Olari, Sâmbăteni, Donceni Buhani, Roșia-Șebii, Șimandul de sus, Șiria, grădina de copii.

b) S'a terminat construcția alor 5 școli începute înainte de 15 Noemvrie 1933 și anume în comunele:

Colonia Iratoș, Iercoșeri, Conop, Văsoaia, Lazuri.

În total deci s'au construit 38 de școli noi cu 53 săli de învățământ și 30 locuințe pentru directori, în valoare totală de circa Lei 6,099.310, la care Statul a contribuit cu suma de Lei 1,300.000, Comitetul școlar jud. cu suma

de Lei 4,014,310, iar comunele cu suma de Lei 785.000.

Bineînțeles în valoarea totală de Lei 6,099.310 nu este cuprinsă valoarea materialului ce s'a dat gratuit de Stat, județ sau comune la construcțiile de școli susarătate și nici lucrul cu prestație a locuitorilor comunelor interesate.

Afară de aceste noi construcții de școli s'au renovat o mulțime de școli existente și astfel au fost puse în stare bune de bună funcționare.

2. Biserici. a) Noi construite:

1. În comuna Aradul-nou 1 biserică ort. rom., la care județul a contribuit cu suma de Lei 500.000, iar comunele din plasa Aradul-nou cu suma de Lei 500.000.—

2. În comuna Agriș 1 biserică ort. rom., la care comuna a contribuit cu suma importantă de Lei 1,002,244.

3. În comuna Susani 1 biserică ort.

Oficiul local de turism, din inițiativa prezidentului Dl. Dr. Romul Coțioiu, a început lucrările pentru zidirea unei cabane pe una din insulele „Trinității” de lângă Ceala.

Cabana va fi pusă la dispoziția publicului cel mai târziu la începutul lunii Iunie, când se va pune în circulație și compul ce va face legătura între mal și insulă.

Ideea acestei cabane o socotim „cât se poate de bine venită și nu putem în-deajuns felicita oficiul local de turism.

Intr'adevăr, în timpul verii și caniculei, orașenii — cu rari excepții n'au

unde se refugio, în condițiuni mai acceptabile.

De astă dată socotim această nă un fericit început pentru creșterea distracțiilor estive și igienice pentru o năul frământat și dospit de munca săptămânii... călduroase.

O mențiune demnă de laudă e că această cabană complet gata nă costă mai mult de cca 30.000 lei, clădirea inezestrată cu tot confortul cesar va fi în stil absolut modern. tul ei normal ar fi de lei 100.000.

Masă comună

Miercuri seara, în sala mică a restaurantului Auer din Arad, a avut loc o masă comună la care au participat membri Comisiei Interimare al cărei mandat a fost reînnoit de către Ministerul de Interne.

Au participat toți membrii comisiei în frunte cu d. d. Dr. Romulus Coțioiu președinte și Iosif Vulpe, vicepreședinte, precum și funcționarii superiori dela Primărie.

Au vorbit d. Dr. Coțioiu arătând rolul funcționarilor în conducerea treburilor municipale.

D. Constantin Popa, în numele funcționarilor a mulțumit întregii Comisii Interimare pentru sollicitudinea arătată față de funcționari, menționând că dela unire încoace nici un consiliu sau comisie interimară n'a manifestat atâta înțelegere și bunăvoință față de necazurile cetățenilor, iar d. Ion Tatu vicepreședinte, a mulțumit inițiatorilor acestei mese comune — d. Dr. Coțioiu și d. Vulpe — pentru prilejul de înfrățire între funcționari, oferit cu ocazia acestei mese comune.

Impresarul de teatru din Arad

Primim la redacție o plângere — foarte întemeiată — contra impresarului de teatru din Arad, un oarecare domn Părvulescu, cari-și plasează din „ordin” biletele pentru spectacole, în anumite instituțiuni ale statului, la bieții funcționari, militari, etc.

Autoritățile au datoriat să interzică pe viitor, ca acest gheșetar, ce lucrează în numele artei, să obține astfel de favoruri și să fie înlăturat din birourile oficiale, când mai solicită protecția lor.

rom., la care județul a contribuit cu suma de Lei 40.000.—

4. În comuna Nădălbști 1 biserică ort. rom., la care județul a contribuit cu 40000 Lei, iar comuna politică Susani cu 90.000 Lei. (Această construcție încă nu este terminată complet).

6. În comuna Pescari 1 biserică ort. rom., la care județul a contribuit cu suma de Lei 20.000, iar comuna politică cu 50.000 Lei. (Această construcție încă nu este complet terminată).

7. În comuna Chișindia 1 biserică ort. rom., la care județul a contribuit cu suma de Lei 20.000. (Construcția încă nu e terminată).

8. În comuna Tălagiu 1 biserică ort. rom., la care județul a contribuit cu suma de Lei 38.000, iar comuna politică cu Lei 2000.

9. În comuna Dumbrava 1 biserică ort. rom., la care județul a contribuit cu suma de Lei 15.000, iar comuna politică cu suma de Lei 6000.

10. În comuna Șofronaa 1 biserică ort. rom., la care comuna Șofronaa a contribuit cu suma de Lei 15.000.—

11. În comuna Comlăuș 1 biserică ort. rom., cat la care comuna a contribuit suma de Lei 50.000.—

În total deci au fost construite în număr de 11 biserici noi, la cari județul conribuit cu suma de Lei 238,000, munele cu suma totală de Lei 1,719,000.

b) Renovate:

Au fost bisericile ort. rom. din comunele: Căci, Chișineu-Criș, Cintești, Măca, Sinteza-Mare, Siciău, Hălmăgel, Tărmure, Comlăuș, Seliște, Traian, Șelina, Slatina de Criș, Revetiș, Crocna, Jonca, Mare, Berindia, Prunișori, Paulian, Păunari, Moneasa, Tărnovița, Leasa, Ocnișor, Mermești, Ocșor, Vășioaia, Șimandul Bontestii, Arad-Bujac, Ineu-Colonie, Bocsig, Mocrea, Milova, Ineu, Revetiș, Căci, Sănleani, Temesești, Ignești, Vânători, Rănușă, Sinteza-Mică, Peregul-Mare, Căpruța, Căci, Țarmure, Sfânta-Anna, Scaș, Poiana, Tisa, Părnești, Roșia, Radna, Radna, Troiaș, Slatina, Pădureni, Vidra, Giulița, Andrei-Șaguna, Șimandul-mic, Dumbrăvița, Bonțestii, Buhani, Măgulicea, Glogovaș, Arad-Groș, Tohești, Dieci, Viovodeni, Arad-Grădina.

(Va urma)

AGRICOLE

Activitatea Camerei de Agricultură din Arad

Activitatea agricolă desfășurată în județul Arad în lunile Ianuarie, Februarie și Martie 1937, se rezumă la următoarele:

1. Activitatea culturală

In cadrul programului de activitate al Camerei Agricole s'au ținut de către specialiștii apicali cursuri de 3-6 zile în 78 comune.

La aranjarea acestor cursuri s'au avut în vedere trei principii: continuitate în spațiu, aceeași în timp, uniformitate și în mijloacele de acționare. Potrivit acestora s'a luat o regiune, în care s'a părut

Funcția s'a acționat mai puțin, care e cea mai promănască și cea mai mizeră și s'a bălatut dela un capăt până la celălalt, concentrându-se acolo toți specialiștii. În celălaltul acesta în lunile Ianuarie și Februarie regiunea moșilor din plasa Hălmașului a fost zi de zi agitată și rezultatul pare mulțumitor.

Conferențiarilor s'au pregătit teme în jurul acestor 4 probleme: bălegarul, cultura plantelor de nutreț, porumbul și porumbul măritul. Cursurile s'au ținut în general după instrucțiunile date de Camera de Agricultură.

Conferențiarilor au fost: Ing. Agr. Ina. Ionel I. Carol Stăniloiu Adm. Fermei Ceamică; Ing. Ag. Borîș Crușevan șeful serviciului fitosanitar; Vasile Juncu, Porfirie Dăchi și M. Molnar profesori la Școala de viticultură Miniș; Ing. Agr.: Andra Gheorghe și Crișan Ioan administratori de pășuni; Ing. Agr. Dr. O. Seymann, Gh. I. Popescu, Al. Hegheș, A. Cernăianu din serviciul Camerei; maștrii horticoli: Ianoși Iosif și Trușa Petru din serviciul Camerei; Al. Naghi Subdirectorul Serviciului Agricol, Simeon Greșcu Ing. Ang. la Serviciul Cadastrului și pri Pavel Grecu Secretar al Camerei și delegat Director al Serviciului Agricol.

Cursurile acestea au făcut o excelentă impresie, au fost foarte bine primitivitate de populație, iar de alte parte au avut darul de a pune pe specialiști în contact cu o mulțime de probleme agricole și sociale, care își așteaptă de mult soluționarea. Am putea spune că pentru aceste necăjite a fost primăvară iar pentru conferențiarilor adevărată școală.

Cu prilejul acestor cursuri s'au distribuit circa 8 mii diverse broșuri (Cum să cultivăm porumbul? broșură de D. Ionescu Sisești despre „Cultura porumbului”, — numere din Buletinul editat de Camera Agricolă Arad.

Din Buletinul Camerei s'a editat 3 numere a 2000 exemplare.

Din revista Uniunii Camerelor Agricole „Drumul Nou” s'au abonat 500. exemp., din revista Zootehnic 20. exemp. din broșura editată de Inst. Naț. Zootehnic „Sfaturi pentru creșterea porcilor” 1000. exemplare.

Intr-o regiune cu portul instrăinat, la Chișineu-Criș s'a ținut un curs de teorie, broderii naționale și gospodărie de 10 săptămâni.

S'a înființat un serviciu anume pentru darea de sfaturi și îndrumări celor ce trec pragul Camerei de Agricultură.

S'a făcut de către Președintele Camerei, Directorul Serviciului și un alt membru o excursiune de orientare la expozițiile agricole dela Budapesta și Praga.

S'au făcut 7 câmpuri de experimentare cu 3 varietăți de ovășe, 6 câmpuri cu 6 varietăți de soia.

Câmpuri demonstrative și propagan-

dă 6 cu linie și 8 cu mazăre.

Un Inginer Agronom trimis de Camera se pregătește la I. C. A. R. pentru reorganizarea laboratorului Camerei.

Laboratorul Camerei a făcut analiza a 416 mostre de porumb, 100 de grâu și 50 alte.

2. Acțiuni agricole

Grâu de primăvară. Insemnările din toamnă s'au făcut în condiții proaste, Camera i-a aprovizionat cu 4 vagoane de grâu pentru împlinirea golurilor. Nu s'a întreprins tot.

Măzărice. S'a cerut multă: s'au cumpărat 2 vagoane cu 5 Lei, s'a distribuit cu 4 Lei.

Sfeclă. S'a distribuit 2509 kgr. din varietatea Sacharoza cu 15 Lei kgr. S'au cerut mai multe.

Lucernă. Din partea Camerei s'au distribuit 3000 kgr. cu Lei 22 kgr.-ul. Din partea de Eforiei de pășuni s'au dat 2500 kgr. cu 25 Lei kgr.-ul.

Trifoi. Din partea Camerei s'au distribuit 2000 kgr. cu 20 Lei kgr.-ul din partea Eforiei județene 1000 kgr. cu Lei 25 kgr.-ul.

Ovăș. „Cenad 88” s'a dat un vagon cu 300 Lei.

3. Acțiunea pomicolă

Camera a cumpărat 3000 kgr. pentru tratarea de iarnă a pomilor. S'au format 3 echipe cari au lucrat cu 12 stropitoare. S'au stropit 12.000 pomi. Desprimăvărarea a venit pe neașteptate și astfel am rămas cu acțiunea frântă.

S'au distribuit cu prețuri reduse de 10 Lei altoi și noui.

S'au dat de Camera 90.000 pueți de salcâmi de 1-4 ani, dela Ocoalele Silvic s'au distribuit prin Eforia județeană și Camera 560.000 pueți salcâmi de 1-2 ani și 6090 de 2 ani.

S'au plantat pe șosele 3.200 duzi de 4-5 ani,

S'au plantat pe islazuri 2500 nucii aceștia dați de Eforia județeană și de Camera.

S'au dat gratuit școalelor și coloniștilor 870 altoi.

4. Acțiunea zootehnică

Tărguri de reproducători masculi în localitățile Nădlac, Pecica; Arad, Buteni, Cermei, Ineu, Chișineu, Pâncota și Bărzava, examinându-se 95 armăsari, 209 tauri, 150 vieri, total 445 capete. Rezultatul final este: o ameliorare la cai și la taurii podolici și o decădere la porci (atât Mangalița cât și Jork).

Procurarea de reproducători este sprijinită de Camera. Se necesită în 70 comune și subvenția Camerei au fi să fie cam 700-800.000 Lei. Acordarea subvențiilor e în curs.

Plasarea a 5 tauri Pinzgau importați din Austria și regiunea Halmagiului, urmând să se facă aci un sindicat de creșterea Pinzgaului.

Distribuit ouă de păsări de casă (gâini, rațe, găște etc.)

Aceasta este activitatea, nespuse de frumoasă a Camerei de Agricultură Arad pe primul trimestru al anului 1937.

Nădăduim că scopurile urmărite, vor fi pe deplin realizate sub priceputa conducere a d-lui Dr. Adam Iancu.

Abonați și răspândiți

Ziarul „Granița”

Bugetul orașului Arad

Bugetul Primăriei orașului Arad, s'a discutat de către comisia interimară și urmează să fie aprobat de Ministerul de Interne. Totalul bugetului se ridică la suma de 56-57 milioane lei, prezentând față de bugetul anului trecut o scădere de aproximativ 7 milioane, iar față de cel din 1929 o impresionantă scădere de peste 50 milioane lei.

Este cazul ca să subliniem că exercițiul închis la 31 Martie a. c. a prezentat cel mai mare excedent, realizat dela unire încoace.

Au fost lichidate diferite datorii, plătinându-se totodată din datoriiile contractate sub alte guverne suma de Lei 14 milioane.

Aceste realizări, într'adevăr frumoase, se datoresc desigur moravurilor și or-

dinei introduse la Primărie. Nu s'au făcut nici un fel de cheltuieli inutile, efectuându-se însă un control cât mai riguros. În ce privește satisfacerea diferitelor și nenumăratelor cereri, subliniem faptul că ele au fost în todeauna satisfăcute, în limita posibilităților.

Postulatele naționale în todeauna au avut precădere, față de orice alte chestiuni.

Președintele comisiei interimare, d. Dr. R. Coțoiu, care, de când se află în fruntea orașului a introdus sisteme occidentale de gospodărie și prosperare — sisteme cari ne îndreptătesc să credem că în viitoarele realizări municipale vor contribui în mare măsură la ridicarea importanței orașului Arad.

Rep.

Organizarea noilor instituții de credit

Pentru creditul agricol s'a rezervat din bugetul expirat suma de 150 milioane

Legile de organizare a noilor instituții de credit au fost promulgate urmând a fi puse în aplicare.

Cea dintâi instituție care se va organiza va fi cea privitoare la creditul agricol.

La ministerul de finanțe s'au luat măsuri pentru pregătirea formalităților de constituire și de organizare a creditului agricol.

Se vor grăbi toate aceste formalități întrucât agricultura se găsește tocmai în perioada de investițiuni pentru producția anului acesta.

De aceea prima serie de credite ce se vor acorda va fi aceea a creditorilor de producție pe termene scurte.

Totodată, ministerul de finanțe a dispus ca din încasările bugetare, ale exercițiului trecut care a expirat la 31 Martie să se rezerve o primă tranșă de 150 milioane lei pentru a fi vărsați la capitalul Institutului Național de Credit Agricol. Celelalte sume vor fi vărsate din bugetul în curs.

Tot în cursul lunilor Aprilie și Mai se va constitui și Creditul Meseriașilor. Deasemeni se pregătesc formalitățile de constituire a acestei instituții.

În scurtă vreme va începe și funcționarea Creditului pe amanet, convenția între instituțiile ce participă la constituire fiind aproape semnată.

Hotărârile delegației economice a guvernului

Prețul zahărului. Importul materiilor prime Piatră vânată ieftină

Delegația economică a guvernului a ținut ședința la Ministerul Industriei și Comerțului, sub președinția d-lui Ion Inculeț, vicepreședintele Consiliului de miniștri.

S'a luat în discuție cererea cultivatorilor de sfeclă de a se mări prețul sfeclei cu minimum 1000 lei la vagon. De mai mult de o lună cultivatorii se plâng ministerului de industrie și comerț că prețul sfeclei, de numai 0.63 lei kilogramul nu mai prezintă nici o rentabilitate, căci în timp ce celelalte prețuri evoluează liber, sfecla se vinde și azi ca în epoca de ieftinitate generală.

Chemăți în numeroase conferințe, reprezentanții fabricelor de zahăr au susținut că orice urcare la prețul sfeclei, va aduce automat scumpirea zahărului.

Piatră vânată ieftină

Delegația economică a hotărât în ședința de aseară să pue la îndemâna viticulturilor sulfat de cupru cu un preț mai accesibil. În acest scop a aprobat ca Regia Intreprinderilor Miniere (R.I.M. M.A.) să distribue cooperativelor 80 vagoane piatră vânată cu prețul de 18.50 lei kilogramul franco gară.

Importul materiilor prime

D.Valeriu Pop, ministrul industriei și comerțului, a comunicat rezultatele comerțului exterior în primul trimestru

al anului 1937 și anume: export 5,640 milioane lei față de 3,327 milioane lei în primul trimestru al anului trecut, cu excedent de circa 2 1/2 miliarde lei, față de 553 milioane lei, excedent în primul trimestru al anului trecut. Cu un astfel de export și importul va fi mai lesnicios, astfel că hotărârea guvernului de a înlesni importul articolelor necesare însemnării va fi în curând realizată.

Drocandată s'a hotărât scoaterea de sub regimul contingentării a art. vamale 1030 fontă, 1031 fier special, 1932 semifabricate de fier și oțel și 1033 oțel de oală sau electric.

O altă înlesnire pentru industriași

S'a mai hotărât ca toate întreprinderile care beneficează de avantajele legii pentru încurajarea industriei naționale, să beneficieze de drept și de reducerea prețului sărei, cu condițiunea să folosească sarea în procesul lor de fabricație și anume numai în măsura în care le este necesar pentru acest scop.

S'au examinat măsurile de luat în vederea înființării Societății naționale pentru industrializarea plantelor textile.

D-nii D. Luca și M. Djuvara, miniștri fără portofolii, și-a înalțat demisiile d-lui Gh. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri.

ȘTIRI ȘI FAPTE

Nemulțumirile locuitorilor din plasa Sebiș contra CAPS-ului

Dela locuitorii din plasa Sebiș, primim o plângere contra CAPS-ului. Și anume, se plâng bieții Români, că domni conducători dela CAPS, nu le aprobă lemne pentru construcții, în schimb minoritarilor da.

E suficient să amintim cazul Dnei Perkő din Arad, care, spre surprinderea generală a primit autorizație din partea CAPS-ului, ca să obține lemne de construcții.

Invățătorii cu titlul definitiv avansați

Prin decizii ministeriale au fost avansați la gr. II invățătorii cu titlul definitiv reușiți la examenul de înaintare din sesiunea Decembrie 1936. Înaintarea se face pe ziua de 1 Septembrie 1937.

Nouă alegeri comunale

Ministerul de interne a fixat următoarele date pentru alegeri comunale:

La 18 Aprilie la Craiova, Deva, Galați și R. Sărat, la 16 Mai la Focșani și Soroca și la 30 Mai la Cetatea-Albă.

Pentru alegeri comunale complimentare: la 11 Aprilie la Sighișoara, la 23 Aprilie la Constanța și Vaslui, la 24 Aprilie la Iași, la 25 Aprilie la P. Neamț și la 29 Aprilie la Chișinău, la Mai la Botoșani și la 23 Mai la Brăila.

Se vor crea 12 circumscripții ad-tive

În vederea instituirii unui control efectiv în gestiunea administrațiilor locale, d. V. Gh. Bărcă, subsecretar de stat la interne, a avut o consfătuire cu d. Paul D. Goma, inspector general administrativ, fost secretar general la interne.

În această constituire s'a preconizat crearea a 12 circumscripții administrative, formate din câte 3—4 județe fiecare.

Circumscripția urmează a fi pusă sub controlul unui inspector general administrativ, care să aibă sub supravegherea sa toate actele de administrație ale prefecturilor și primarilor din circumscripție.

Inspectorul general administrativ va avea calitatea — prin delegație de puteri — să aprobe direct unele acte de gestiune, urmând ca celelalte să le înainteze ministerului de interne, cu referare și avize-conform,

Această operațiune ar descongestia centrala ministerului de interne de toate lucrările inutile și ar avea menirea, ca prin exercitarea unei severe supravegheri la fața locului, să institue controlul preventiv atât de necesar, al finanțelor locale.

Cele 12 circumscripții n'ar avea însă caracterul regionalist al veche împărțiri pe provincii, create prin vechea lege administrativă.

Planul va fi supus, spre aprobare dlui Gh. Tătărescu, președintele consiliului și ministru de interne.

Dunărea s'a revărsat la Galați

Apele mari ale Dunării s'au revărsat până la rambleul liniei Galați-Reni, atacând picioarele rambleului.

Până la refacerea liniei trenurile vor circula cu viteză redusă.

Bugetul nou se aplică în condițiuni destul de favorabile.

Incasările statului pe primele zile din Aprilie păstrează același ritm accentuat de sporiri.

Plățile pentru toate ordonanțele din bugetul 1936-37 s'au efectuat în toată țara prin administrațiile financiare.

Statul n'a mai rămas cu arierate pe exercițiul trecut, fapt de o capitală importanță pentru finanțele publice și viața economică.

Congresul învățătorilor din Arad

În ziua de 23 Aprilie a. c. (Sft. Gheorghe) se va ține la Arad, adunarea generală a Asociației învățătorilor din județul și orașul Arad.

„Banca învățătorilor” își ține adunarea generală astăzi, 11 Aprilie, în localul Casei Învățătorilor din Bulv. Dragalina.

Conferințe la Sebiș

Duminică, 4 Aprilie, s'a ținut în sala Casei Culturale din comuna Sebiș, în fața unui public extrem de numeros, două conferințe populare, sub auspiciile „Astrei”. Au vorbit: cunoscutul și popularul agronom Petrace Bașturia, despre „Porumb” și d-l primpretor I. Popa, care a explicat oamenilor codul agricol.

Studenții dela Academie au semnat angajamente

Au dat până astăzi peste 2000 de angajamente studenții Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București.

Restul vor semna până Joi 15 crt., când este fixat ultimul termen pentru semnarea acestor angajamente.

Magistrat scos la pensie

Dr. Sever Popoviciu, judecător la Judecătoria Radna-Arad, a fost pus în retragere, din oficiu, pe ziua de 22 Aprilie, de-aș exercita drepturile la pensie.

Ministerul agriculturii a cumpărat din Ungaria șase vagoane sămânță de cânepă.

Sămânța urmează a fi distribuită de minister după dispozițiile legii pentru încurajarea culturii inului și cânepii.

Noul ministru al Braziliei la București

D. Oyro Freitas Valle, ministrul Braziliei la Havana, a fost numit ministru al Braziliei la București.

Se face cunoscut că studenții înscriși în partidul național-liberal, în conformitate cu dispozițiunile universitare, au demisionat și în mod automat, tinerele universitar național-liberal, se consideră desființat.

Congresul foștilor sfetnic

Stârna, în gândul oportuniștilor politici, presimțul unei apropiate schimbări în politica internă, schimbare care îndeamnă pe diferiții ratați ai vieții publice, la pregătiri în vederea unei alte guvernări.

În sala „Savoy” s'a ținut un congres pe care-l comentăm în altă parte. Acum, în sala „Liedertafel” se va ține un altul, mai ridicol: congresul foștilor miniștri.

Își poate închipui oricine ce aspect de hilară comedie bufă, poate avea o întrunire în care nu vei găsi nici măcar cinci participanți animați de același crez politic!

Inițiatorul acestui — zău nu știu cu să-i zicem — congres, este Mareșalul Averescu, fost de câteva ori prim-sfetnic al Tronului.

Motivul aparent ce l-a îndemnat la acest pas care iese din comunul gafelor politice, este cenzura și stăruirea de asediu.

Cică: o întrunire de protest în contra acestor două stări de fapt.

Noi, sinceri, avem toată admirația pentru ostașul viteaz și generalul iator de țară nouă, ba chiar pe acel șef de guvern care în 1927 a ținut din partea Italiei recunoașterea oficială a unirii Basarabiei Pa-Mumă.

Dar, dela această admirație, și la congresul ridicol din sala Liedertafel, este un pas prea mare și o evidentă lipsă de contact cu realitatea politică ale țării, pentru că admirația noastră să se mențină intactă permanentă.

O umbră de amărăciune se terne peste calitățile strategice, pe sufletul de mare român, peste mila soldat Alexandru Averescu.

Apoteoza unei vieți pusă exclusiv în slujba unui neam necăjit și vrut-o alta.

Drumurile vieții și ciudățeniile sufletului omenesc sunt însă întortochiate...!

Sallustiu

Economia națională

În primul trimestru din 1937, balanța noastră comercială prezintă un excedent de 2 miliarde și jumătate

Începutul de prosperitate economică pronunțat încă din anul trecut se menține și în anul acesta. Excedentul balanței comerciale în 1936 a fost de circa zece miliarde lei.

În primele trei luni din 1937 exportul nostru a sporit față de perioada corespunzătoare din anul trecut. Astfel, în 1936 exportul în primul trimestru a fost de 3 miliarde 237 milioane, față de 5 miliarde 640 milioane în 1937.

Excedentul balanței comerciale în 1937 pe primul trimestru este deci de 2 miliarde 250 milioane, față de 553 milioane lei în 1936.

Cifra excedentului pe 1937 arată extensiunea mare pe care a

luat-o comerțul de produse românești în acest an.

În vremea din urmă, cererile de produse reale, produse petrolifere și produse restiere au sporit, așa că se speră că în lunile viitoare comerțul nostru va urma același linie ascendentă.

În cece privește prețurile, ce continuă o creștere, datorită cauzelor reduse de produse disponibile pe alte piețe.

Față de această situațiune a balanței comerciale, ministerul de industrie a luat dispozițiuni de a sporii cotele de port pe trimestrul al doilea.

Guvernul, partidele de opoziție și situația politică

Comentariile ziarelor asupra declarațiilor făcute de C. Lung de către d. Const. I. C. Brătianu, președintele partidului național-liberal

Declarațiile făcute de către d. C. I. C. Brătianu, președintele partidului național-liberal la C. Lung sunt comentate de către toate cercurile politice și întregă presa.

D. C. I. C. Brătianu a exprimat mulțumirea că în sfârșit partidul național-țărănesc și-a regăsit liniștea și unitatea necesară, fiindcă acest partid poate fi considerat ca cel de al doilea organism politic de guvernare, care prin manifestările și ideologia sa, se situează și el ca apărător al actualelor orânduiri politice și sociale.

D. I. C. Brătianu a făcut această declarație, nu din porniri politice pătimase față de alte grupări sau din preocupări mărunte, ci ca un loial adversar politic — calitate ce l'a caracterizat în toată activitatea sa politică, — și din grija patriotică pe care o poartă intereselor statului român.

În tradiția sa politică, partidul național-liberal are înscris ca punct de program armonia tuturor categoriilor sociale, prin excluderea luptei de clasă sau agitarea extremismului de orice nuanță care urmărește instaurarea teroarei și suprimarea libertăților.

Atâta vreme cât partidul național-

țărănesc nu se va lăsa influențat de unii care ar voi să-l plaseze la extremitatea dreaptă sau de alții care ar încerca să arunce în brațele „fronturilor” de anemie populară, desigur că va rămâne un organism politic de ordine democratic.

Deasemeni, nici exagerările statului de clasă, nu pot fi considerate decât motive de agitație electorală temporară, fiindcă fruntașii acestui partid știu destul de bine că acolo unde se ajunge la supremația un singure categorii sociale, suferim primejduite și așezările democratice și suporturile de rezistență ale statului național.

În astfel de împrejurări, declarațiile d-lui C. I. C. Brătianu sunt venite la vreme și ar trebui să fie orientări de viitor în viața noastră politică.

Citiți și răspândiți ziarul

„Granița”